

gezte az értekezlet azon álláspontját is, hogy a kiválasztás kedvezményében az unitárius köznép szegénysorsú jó talentumú gyermekei elsősorban részesítendők.“

Miként e rövid értesítés mutatja, a történelmi alappal bíró felügyelő gondnoki értekezleteknek életrehívása egyházunknak jeleni helyzete által követelt kötelesség volt. Ez értekezleteknek eddigi működése is egyházunk jövőbeni biztonságának oly értékes pilléreit rakta le, hogy továbbműködésük elé a legtöbb reménnyel és odaadó bizalommal tekinthetünk, s gondnoki karunk, mely fáradtságot és áldozatot nem kímélve legjobb munkaerejét önként állította támadott egyházunk jobb jövőjének szolgálatába — a legteljesebb elismerésre érdemesült.

Feza.

SZÉPLAKI BÁRÓ PETRICHEVICH-HORVÁTH KÁLMÁN.

1840 – 1926.

A felsőzsuki ősi kuria gazdája elköltözött. Eltávozásával porba hullott egy szép család koronája. Látszólag megszakadtak a szeretetnek legszentebb kapcsolatai. De nagyon közel ment. Otthon van ő ott is, ahová fáradt testét helyezték: a családi sirboltban. Hiszen ott találta meg egyetlen fiát, aki előtte elköltözött. Kihűlt szívének egy hosszú életen át kisugárzott melegségét pedig itt hagyta maga után egy hűséges hitves és a szerető gyermekek számára.

Családján kívül az unitárius egyházé volt. Nem tudjuk, hogy melyik volt mélyebb érzelem lelkében: az Istenben bízó hit-e, vagy az emberek iránt való szeretet? Ebből a kettős forrásból áradt az a sok jó cselekedet, amelyek által emlékét kitörülhetetlenül írta be a történet könyvébe. Neve ott fog ragyogni a P. Horváth Boldizsár és a P. Horváth Ferenc dicső neve mellett.

Ha csupán általános emberi szemmel néznők is azt a szeretettel teljes, jóságos életet, akkor is megilletődve állanánk meg annak véghatáránál. De nekünk sokkal több volt. Mi benne nem csupán unitárius egyházunk egyik vezérét láttuk. Az ő egyszerű és nemes egyéniségében, minden elfogultságtól mentes jó szívében mintegy megszemélyesítve volt az unitárius vallás szépsége és ereje.

Gondolkodó eleme volt, aki falusi magányában termelte azokat a mélyenszántó gondolatokat, amelyek egy szép lélek

világát és életfilozófiáját erökítették meg az utókor számára. Emléke úgy fog élni közöttünk, mint az emberi jóság, szeretet és nemesség eszményi képe. Mintha végrendeletileg hagyta volna reánk a szeretet apostolának kérő szavait: „Fiacskáim, szeressétek egymást.“

Vári Albert.

VARGYASI ID. BR. DANIEL LAJOS.

1856 – 1926.

Kiváló családi hagyományok örököse, amelyeknek terhét egy hosszú életen keresztül győzelmesen hordozta s kötelességeit hiven teljesítette. Benne összpontosult a vargyasi Danielek vére. Imponáló külseje, szellemi fölénye, leereszkedő nyájassággal és barátságos lelkülettel párosult. Elsősorban gazda, kit a kora hajnal a barázdában talál s éjjeli pihenőjén is egyik szemét nyitva tartja. Gazdaságának minden szála az ő kezében fut össze. Kiterjedt jószágain tudta nélkül semmi sem történhetik. Mindenütt ott van. Első a felkelésben, utolsó a lefekvésben. Így növekedik az ősi vagyon gondos kezei között.

Nem csupán azért, mert erre családi tradíció kötelezi, hanem erős meggyőződése szerint is jó unitárius. Hitrokonaival együtt él. Őket tanáccsal és tettel támogatja, ha szükség, lelkesíti. Egyházáért áldozatokat hoz. Irodalmát pártolja és elősegíti. Szép tiszteletbeli állásokat tölt be, mint az udvarhelyi egyházkör felügyelő és a sz.-kereszturi főgimnázium felügyelő gondnoka, hol nevét szép alapítvánnyal is megörökítette. Szava mindenütt súllyal esik a mérlegbe s tanácsai útát mutatnak a jobb lehetőségek felé. Különösen gazdasági ügyekben, elsőrendű szak tekintély.

A vármegyének egyik tisztelt alakja, amelynek politikai mozgalmában tevékeny részt veszen. Véleményét kikérik, irányítását követik. Hatalmas hangja többszörös visszhangot kelt a székely bércek között. Lelkesedése tömegeket ragad magával s a népakarat, mint képviselőt a régi Magyarország országos politikai fórumára emeli.

A reá bízott talentumokkal hiven sáfárkodott. Azok meg sokszorozódtak vele és általa. Az ősi nevet régi fényében s az ősi vagyont meggyarapodva hagyta utódaira. Elvonult már ősei mellé, de áldott emlékét az utókor kegyelettel fogja őrizni. A vargyasi Danielek ősi története pedig egy új fejezettel gazdagabb lett.

Vári Albert.